

8987

1775, 37^a

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
TVTOR, QVI PECVNIAS
PVPILLARES SVB HYPOTHECA
CREDIDIT, IN SVBSIDIVM
TENEATVR

QVAM

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

PRAESIDE

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITERAR. DVISEVVRGENS.

SOCIO

IN AVDITORIO IVRIDICO

DIE XXVIII. IVNII ANNO MDCCCLXXV.

DEFENDET

GEORGIVS WEINECK

BALGOSTAD. THVRING.

LIPSAE

EX OFFICINA LANGENHEMIA.

INSTITUTIONE
HABITATIONE
AN
TUTOR. GVI. PECUNIAS
PANELARES SVB HYPOTHACA
CREDIDIT IN SVBSIDIVM
TINATV
SVAN
NEVSTRISICTORVM Q. D. I. S. G. A. V. A.

D. CHRISTIANO HENR. BRÄUNING
IN AVDITORIO 1715 TO
D. I. S. G. A. V. A. N. O. C. I. S. C. A. V. A.
D. I. S. G. A. V. A. N. O. C. I. S. C. A. V. A.
D. I. S. G. A. V. A. N. O. C. I. S. C. A. V. A.
D. I. S. G. A. V. A. N. O. C. I. S. C. A. V. A.

ILLVSTRIS
EX ORDINE SENATUS

A N
TUTOR, QVI PECVNIAS
PVPILLARES SVB HYPOTHECA
CREDIDIT, IN SVBSIDIVM
TENEATVR.

§. I.

Non absque iusta ratione Romani tutelae inter publica munera retulerunt. Cum enim reipublicae interest, bonos habere ciues non tantum respectu morum, verum etiam bonorum, videtur necessarium utilitati communi conuenire, vt, quoties parentibus mortuis pupilli adfunt, qui per aetatem defendere se, suaeque tueri nequeunt, ipsa ciuitas eorum curam suscipiat, atque munus ordinet, cuius prima obligatio in eo posita, vt primario educationem pupillorum curet, nec de sola eorum alimentacione, sed maxime simul institucionem is, qui eo fungitur munere, sollicitus sit, quo vtilia ciuitatis membra aliquando futuri sint,

A 2

qui

qui sunt pupilli. Sicuti vero non satis est habere ciues subditosque qui virtutibus et pietate praestant, quibus vero omnis bonorum deest copia, et bonus princeps, vel magistratus maxime sollicitus erit, vt ciuibus suis bona patrimonique conseruet et augeat, quo, si necessitas communis ferat, ex patrimonio habiles sint ad communia quoque onera ferenda. Hinc secundario cum hoc tutelae munere coniungere necessitatem administrandi curandique conseruationem bonorum pupillarium, quo, si moribus et doctrinis bene educati pupilli, habeant quoque, quo possint, si ita fert necessitas, suis bonis vtiles esse ciuitati. Neque alia cogitandi ratio fuit maioribus nostris quamuis barbaris, qui adeo curam pupillorum supremam suis principibus commisere, qui post per magistratus, quibus vices impoſuere, hoc supremae tutelae officium curari voluerunt.

§. II.

Cum itaque tutoris officium simul eo absoluatur, vt bonorum pupillarium administrationem curamque gerat, enata est quaestio, ad qualem videlicet diligentiam tutor teneatur? De dolo non est, quod dicamus, quippe dolus in omni negotio praestandus: nec de casu, quem in regula solus dominus sentit. Dicamus ergo tantum de diligentia. Equidem si tutorem comparamus cum procuratore, huius enim officium in tutelae munere latet, hinc, cum ignorarent antiqua iura procuratores in iudicio, tamen pro republica, pro libertate, *pro pupillo* admisere, et demum idem indulgere absentibus reipublicae causa; videri potest tutor ad exactissimam patris familiae diligentiam teneri; agit enim pupilli procuratorem. Sed quamuis haec ex comparatione forsitan iudicari possent, tamen magna est differentia inter procuratorem et tutorem. Hic enim non sponte suum suscipit officium, imò cum publicum sit, ad suscipiendum cogi potest

et

et debet; ille contra sponte agit officium, neque vlla cum contractus consensu exstat, coactio admittenda. Maior itaque est imputatio in procuratore, qui ex sua voluntate officium recipit, quam in tutore, qui ex necessitatis ratione ad suscipiendum munus tutoris lege compellitur et cogitur, hinc ad boni tantum patris familias diligentiam teneri videtur.

§. III.

Si de hac quaestione ipsa Iureconsultorum fragmenta consulimus, tutor vix ad maiorem, quam ad infimam diligentiam obligatur. Sic apud VLPPIANVM in *L. 7. §. 2. π. de administr. et pericul. tutor.* legimus: *Competet aduersus tutores tutelae actio si male contraxerint: hoc est, si praedia comparauerint non idonea per sordes aut gratiam. Quid ergo, si neque sordite neque gratiose, sed non bonam conditionem elegerint? recte quis dixerit, solam latam negligentiam eos praestare in hac parte debere.* Expresse Iureconsultus tantum latae negligentiae mentionem facit, vti ipse VLPPIANVS in *L. 7. §. 1. π. de suspect. tut.* videtur fraudem et latam negligentiam tantum iustam causam remouendi tutoris adfirmare. Verba sunt: *Si fraus non admissa, sed lata negligentia: quia ista prope fraudem accedit.* Quis non exinde concludat, ad latam tantum culpam teneri tutorem. Sed salua videtur res, quia latae negligentiae in tantum fit mentio, in quantum videlicet remouendus a tutela famaeque patitur iacturam ex comparatione latae culpae cum dolo.

§. IV.

Rectius ergo affirmatur ad leuem tantum culpam et sic ad mediam diligentiam quemque tutorem teneri. Idem id probat partim VLPPIANVS noster in *L. 10. π. de admin. et peric. tut.* scribens: *Generaliter quotiescunque non fit nomine pupilli, quod quibus PATER FAMILIAS IDONEVS facit: non videtur defendi.* Iam idoneus pater familias is est, qui alias bonus et diligens nominatur: is vero nunquam ad Euclionis

studia curamque obligatur, neque tamen leuis in suis negotiis curandis esse debet. Hinc satis est, si mediam in rebus gerendis adhibebit diligentiam. Nec ab Ulpiano alienus est **CALISTRATVS** in *L. 33. π. eod.* qui scribit: *At tutoribus et curatoribus pupillarum eadem diligentia exigenda est circa administrationem rerum pupillarium, quam paterfamilias rebus suis ex bona fide praebere debet.* Ad eandem diligentiam tutorem obligat in administratione Rescriptum **DIOCLETIANI ET MAXIMIANI** in *L. 7. C. arbitr. tutel.* Quicquid, inquit, tutoris dolo vel lata culpa aut **LEVI**, seu curatoris minores amiserint, vel, cum possent, non adquisierint: hoc in tutelae seu negotiorum gestorum utile iudicium venire, non est incerti iuris.

§. V.

Sicut ergo tutor in genere ad iustam diligentiam tenetur, ita tutoris est officium pecunias pupillares sub usuris tuto elocare, vel comparare ex pecunia fundos. v. *L. 5. pr. et L. 9. princ. π. de admin. et peric. tutor.* imo nomina pupillaria exigere, ne per eius negligentiam pupillus in suis bonis detrimentum et iacturam patiat. Haec vero tutoris obligatio causam dedit liti, quam agitari scimus, quamque et narrabimus et quid nobis videtur dicemus.

§. VI.

Erat Titius paruulo Seio impuberi tutor datus. Hic pecuniam pupilarem foenori exposuit, ita tamen, ut in securitatem sui pupilli in debitoris fundo hypothecam constitui curaret. Post annorum spatium, cum res familiaris debitoris pupillaris deteriorata, eo venit, ut fundus impuberi hypothecatus sub hasta venderetur. Quod ubi factum fundi pretium sub hasta venditi haud sufficiebat, ut pupilli pecunia salua haberi exinde posset, partim, quod per annorum seriem onera publica, quae ex pretio ante omnia deducenda, quaeque non perfoluerat, partim quod sua culpa fundum deteriore red-

diderat,

✠ ✠ ✠

7

diderat, partim quod calamitate temporum praedia minoris aestimarentur, et viliori pretio emerentur, quam eo tempore, quo hypotheca constituta. Factum inde est, ut partem debiti sui iacturam pateretur pupillus, qui iam iustae fiebat aetatis. Conueniendum ergo putabat tutorem, ut quantum pretii perdidisset, tantum ipsi tutor restitueret. Quaesitum ergo est, *an recte conueniatur tutor, et, an ipse obligatus sit ad damnum resarciendum.*

§. VII.

Causam si inuestigamus, ob quam tutor posset videri obligatus, ea est, quod officium boni patris familias non esset secutus. Equidem non commisit culpam in elocanda pecunia, quod hypotheca caueri pupillo curauerat; at in eo videtur parum curiosus egisse tutor, quod non satis intentus fuit in debitoris rem familiarem, ut pecuniam elocata exegisset, antequam familiaris res debitoris collapsa et antequam fundorum pretia imminuta. Cum autem leges tutorem obligant ad diligentiam iustam, inde sequitur eundem ea non seruata ad damna restituenda teneri. VLP. IANVS in L. 1. pr. π. de tutel. et rat. distrah. videtur huic opinioni praebere argumentum, ubi de tutela e arbitrio scribit: *In omnibus, quae fecit tutor, cum facere non deberet; item in his, quae non fecit, rationem reddet hoc iudicio: praestando dolum culpam et quantam in suis rebus diligentiam.* Addimus PAVLVM in L. 15. π. de administr. et pericul. tut. Ait: *Si tutor constitutus, quos inuenerat debitores non conuenerit, et per hoc minus idonei efficiantur; vel intra priores sex menses pupillares pecunias non collocauerit: ipse in debitam pecuniam et usuras eius pecuniae, quam non foenerauit, conuenitur.*

§. VIII.

Sed quaecunque etiam sint, tamen contraria sententia, quae tutorem absoluit, verior videtur. Sicuti enim tutori

tori non imponi potest, vt omnium conciuum domestica inuestiget Euclionis more, quamque nimiam curiositatem alter vix ferret, ita sane scire non potuit, an res familiaris destructa debitoris fundusque deterioratus, maxime cum securum crederet hypothea pupillum suum. Quod vero temporum calamitate praediorum fundorumque pretia et aestimationes imminutae, id casui magis imputandum, quem non fert tutor. Neque ipsi imponendum, quod passus sit, onera publica non esse exacta; haec enim eius curae commissa non erant, imo magis haec magistratui et, qui amplius onera exigunt, negligentiae imponendum, quod vigilantiores in exigentis oneribus et tributis non fuerint. Imo ipsis adeo, legibus conueniens est haec decisio. Egregium argumentum exhibet HERMOGENIANVS in *L. 50. π. de administ. et peric. tut.* Scribit: *Si res pupillaris incurfu latronum pereat, vel argentarius, cui tutor pecuniam dedit, cum fuisset celeberrimus, solidum reddere non possit: nihil eo nomine tutor praestare cogitur.* Patet tutorem euentum non praestare, dummodo diligentiam debitam in elocanda pecunia adhibuerit. Elocauerat enim pupillarem pecuniam argentario, qui eo tempore idoneus habebatur, vt de pecunia pupillari nihil metuumdum videretur. Cum vero reddenda pecunia, ipse solidum reddere non poterat, hoc non obstante nihil a tutore exigendum videbatur. Quo ergo iure ab eo tutore, qui elocauit pecuniam sub hypothea a magistratu confirmata quid exigit. Ad maiorem enim diligentiam non tenetur tutor; Si ergo postea contingat, vt solidum non consequatur pupillus, recte respondendum, *nihil eo nomine tutorem praestare cogendum.*

Leipzig, Diss., 1775 A17

ULB Halle

3

003 719 030

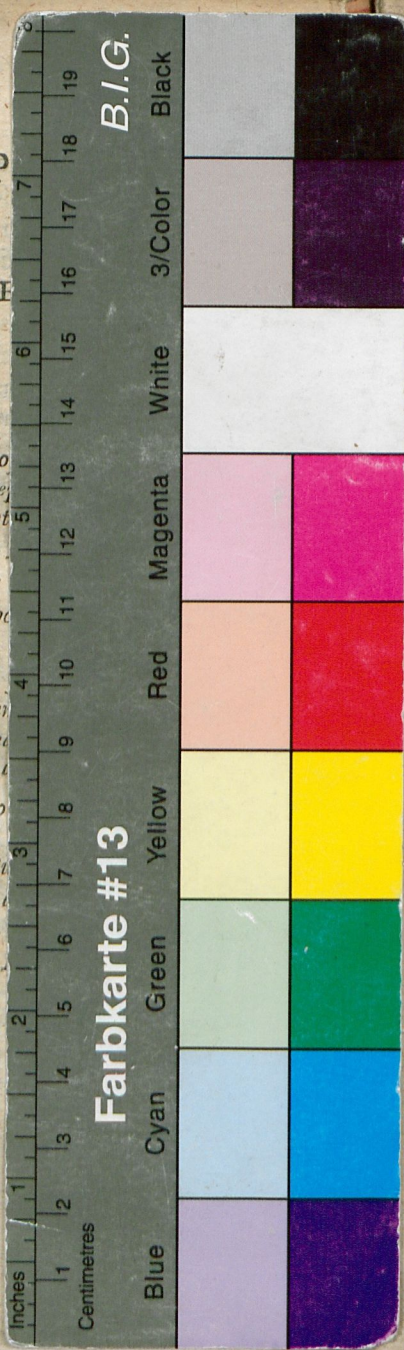

SB

AD 18

8987

1775,37^a

QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI
AN
TVTOR, QVI PECVNIAS
PVPILLARES SVB HYPOTHECA
CREDIDIT, IN SVBSIDIVM
TENEATVR
QVAM
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA
PRAESIDE
D. CHRISTIANO HENR. BREVNING
PROFESS. PVBLIC. ORDINAR. IVR. NAT. ET GENT.
ET SOCIETAT. LITERAR. DVISBVRGENS.
SOCIO
IN AVDITORIO IVRIDICO
DIE XXVIII. IVNII ANNO MDCCCLXXV.
DEFENDET
GEORGIVS WEINECK
BALGOSTAD. THVRING.

LIPSIAE
EX OFFICINA LANGENHEMIA.

